

Kornberget barnehage

«En hverdag rik på gode opplevelser»

Årsplan 2021/2022

Fokus på sosial kompetanse – leke ferdigheter og språk

Robuste barn i et robust miljø

*“Trening av sosial kompetanse er ett av de viktige prosjektene i ett barns liv.”
(Gresham & Elliot, 1991).*

Innledning:

Kornberget barnehage er en fem avdelings barnehage i et nærmiljø rikt på mye natur og kjekke lekeplasser. Barnehagens uteområde byr på spennende og utfordrende lekemuligheter.

Fagmiljøet:

Vi har ett godt fagmiljø og to pedagoger på hver avdeling samt gode kompetente assistenter og fagarbeidere. Vårt fagteam bestående av spesialpedagog samt daglig leder, har ansvaret for å tenke helhetlig og jobbe med endrings- og utvikling arbeid på både individ og systemnivå.

Vårt ressursteam består av 3 dyktige personer med god kompetanse som trer inn på avdelingene ved behov. Barnehagen har full pedagogdekning. Det er to pedagoger på hver avdeling. Personalet har et vidt spekter av ulike fordypninger/kompetanser. Det kan nevnes fordypning i småbarns pedagogikk, musikk, organisasjon og ledelse, spesial- og sosial pedagogikk, system- og individrettet endring og utviklingsarbeid, språkutvikling, samt ansatte med bakgrunn i småskolen og tilhørende kompetanse om faktorer som påvirker en god overgang barnehage – skole.

På kjøkken har vi en kokk som lager i stand alle måltidene til barna og personalet. Vi tilbyr tre måltider hver dag og middag flere ganger i uken. Vi serverer frokost, lunsj og fruktmåltid hver dag.

Noen av de viktigste opplevelsene i et barns liv skjer i barnehagen. For oss er det viktig med god kvalitet og innhold i opplevelsene gjennom at vi har ett godt og kompetent personalet. Vi skal være gode rollemodeller for barna og for hverandre. Barna skal oppleve å ha gode omsorgspersoner rundt seg som ser dem og deres behov. Vi setter barna først. Hos oss er vi opptatt av at personalet er i utvikling og at vi fyller på med forskningsbasert kunnskap og kompetanse gjennom vårt endrings- og utviklingsarbeid. Dette gjør vi for å kunne forebygge og tilrettelegge for hele gruppen og for enkeltbarnet. Vi er opptatt av det skal være et tett samarbeid med barnets hjem omkring barnets beste.

Vårt satsningsområde i for 2021-2022 er: Sosial kompetanse, leke ferdigheter og språk.

Ved å ha dette satsningsområdet legger vi til rette for “Robuste barn i et robust miljø” og viderefører dermed arbeidet fra i fjor.

Det forskes mye på barns psykiske helse. Ifølge Rammeplanen (2017) skal barnehagen ha en helsefremmende -og forebyggende funksjon og skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske –og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Dette vil vi i Kornberget jobbe mer med ved å gi barna trygghet, forutsigbarhet og støtte til å regulere seg inn i de ulike situasjonene sammen med gode nære voksne.

I Kornberget barnehage jobber hele barnehagen med **samme tema tilpasset barnets alder.**

Dette er et godt utgangspunkt for en felles kultur som tilrettelegger felles opplevelser i lek ute og inne.

For å sikre at vi får jobbet med alle fagområder, tar vi utgangspunkt i 4 forskjellige temaer i løpet av ett år. På denne måten får vi en “rød tråd” i vårt pedagogiske arbeid. Hvert tema varer rundt 3 måneder og hver avdeling tilpasser aktivitetene etter alder og modenhet. Hvert tema blir *dokumentert* blant annet i bilder og tekst. Barna kommer med tilbakemeldinger i forhold til hva som har vært kjekt, hva som har vært spennende å få kunnskap om, og si noe om hva de vil ta med seg videre.

Metoden kan være barnesamtaler, tegne det de opplever, bruke bøker og sanger, samt filmer som kan belyse tema. Barna får bidra med innspill til temaplanene, disse er dynamiske ut fra barnas medvirkning.

Vi *evaluere* blir vi bevisst på hvor vi må tilpasse og tilrettelegge for at barna skal få mest mulig stimulering og utvikling innen ulike språk, lek, sosial og motoriske ferdigheter. Aktiviteter og planer justeres etter dette og gir oss tilgang til viktig informasjon som vi tar med videre i foreldresamtaler og til andre naturlige samarbeidspartnere.

Fokuset på “*Det robuste miljøet*” fortsetter, og innebærer det sosioemosjonelle miljøet - hvor en kan bidra til støtte, forutsigbarhet og gode utviklingsmuligheter. Målet er at barnet skal ha de beste forutsetninger for å kunne regulere seg selv, handle på hensiktsmessige måter, samt forstå omverden rundt seg. Sammen med foreldre skal vi være med å bygge en grunnmur som barnet kan ha nytte av.

Vi er en anerkjent barnehage som setter kvalitet og kompetanse høyt. **Her er de voksne tilstede sammen med barnet.** Relasjonene barn-voksen, barn – barn, er av stor betydning for barnets trivsel og gir en viktig indignasjon på at utviklingen går rett vei.

Dette er en barnehage som legger hjertet i å gi barna **en hverdag rik på gode opplevelser**. Vi ønsker å oppnå dette ved å ha ett *tett og godt samarbeid med barnets hjem*.

I år skal vi også samarbeide med i Kulturskolen i Sola kommune, . Dette er et 1,5 år langt pilot prosjekt. Her vil en gruppe barn delta en gang i uken sammen med utdannede kunstnere. Kulturskolen vil legge til rette for aktiviteter som bygger på de estetiske fagene. Dette er Reggio Emilia inspirert og noe vi synes er spennende. Planer for dette er under utarbeidelse av kommunen, kulturskolen og de samarbeidende barnehager.

Barnehagens verdigrunnlag

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.» (Rammeplanen 2017).

Her skal barn få lov å være barn, være nysgjerrige og få ta del i egen læring. Dette er de voksnes ansvar å legge til rette for, veilede og rolle modellere.

Våre verdier:

For oss er det viktig å presisere at vi jobber *verdibasert*, det vil si at vi jobber med verdiene i alt vi gjør. *“Vi skal møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen”* Rammeplanen (2017, s17).

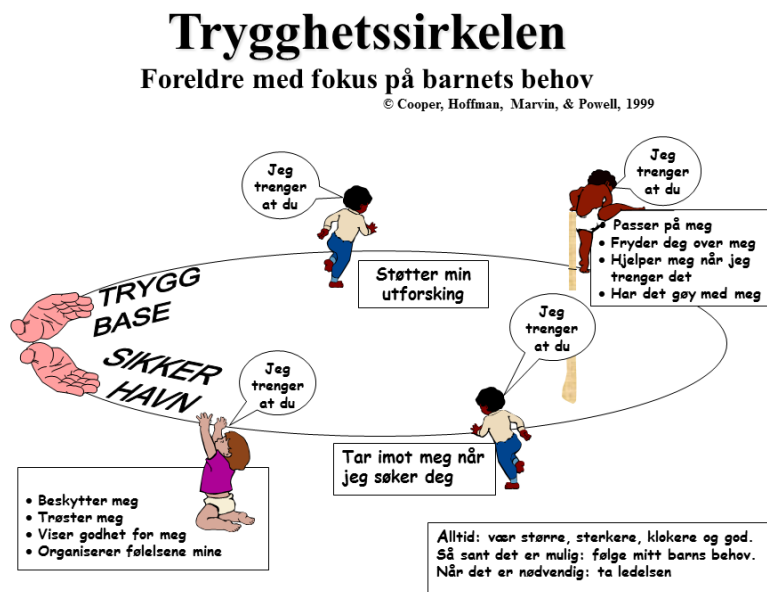
- **Anerkjennelse:** Vi anerkjenner barnet, ser det, møter det og lytter til hva det ønsker å formidle for å la det oppleve at det er betydningsfullt.
- **Inkludering:** Barnet skal føle seg inkludert i fellesskapet, som et individ og som et medlem av en større gruppe. På denne måten kan barnet selv lære å inkludere andre.
- **Mestring:** Barnet skal få opplevde mestring gjennom aktiviteter, lek og i samhandling med andre barn og voksne.

Barnehagens formål og innhold

«Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.» (Rammeplanen 2017, s19).

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I Kornberget barnehage vektlegger vi at personalet er tett på og ser barnas behov for trøst og støtte. De voksne skal være både en *trygg havn* og en *trygg base* for

barnet. Dette vil vi visualisere i modellen “Circle of Security” også kalt “Trygghetssirkelen”.

Bærekraftig utvikling

Mål: Barnehagen skal være en bærekraftig organisasjon hvor vi lærer barna å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Slik gjør vi det:

- Ved å sette fokus på hva ordet bærekraftig betyr - omfatter natur, økonomi og sosiale forhold Lære hvordan vi kan hjelpe med å ta vare på livet på jorden.
- Være opptatt av at barna lærer å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Barns medvirkning

Mål: Å skape rom og tilrettelegge for at barna skal få uttrykke sine behov og meninger.

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr.» (Rammeplanen, 2017, s. 27)

Slik gjør vi det:

- Være lydhøre og sensitive når det gjelder å møte alle barns behov for nærhet i samspill.
- Lage gode trygge arenaer der alles stemmer blir hørt (rundt måltid, ute på tur i mindre og større grupper, i samlingsstunder osv).
- Barnas synspunkter skal vektlegges i samsvar med alder og modenhet.
- Være til stede med barna i lek og aktiviteter.
- Oppmuntre til å uttrykke tanker og meninger
- Lytte til hva barna uttrykker både verbalt og kroppslig
- Motivere barn til å snakke, fortelle og dele sin indre verden.
- Tilrettelegge for barnesamtaler og barnemøter.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven §1» (Rammeplan for barnehagen, 2017, s.29).

Det er barnehagens ansvar å legge til rette for et godt foreldresamarbeid som ivaretar foreldrenes rett til medvirkning og danne grunnlaget for en god dialog. Det formelle foreldresamarbeidet skjer i Samarbeidsutvalget (SU) der foreldrene medvirker i forhold til barnehagens årsplan. *Samarbeid mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål (Udir.no).*

Slik gjør vi det:

- Foreldres første møte med barnehagen vil være å bli invitert til ett foreldremøte for alle nye foreldre og blir da også vist avdelingen. Dette gjøres på våren før barnehagestart.
- Familien får tilsendt bilde av de som skal være på avdelingen sammen med barnet.
- Etter oppstart får foreldre, tilbud om en oppstart samtale.
- Det er tilbud om to foreldresamtaler - en om høsten og en om våren.
- Det blir også satt opp flere møter etter behov.

Innhold i samtalene:

- Personalet skal være lydhøre og sensitive for foreldrenes innspill
- I møte med foreldre med minoritetsspråklig bakgrunn, skal det legges til rette for at foreldrene har mulighet til å forstå og gjøre seg forstått i barnehagen.
- Oppfølging av tiltak og mål knyttet til enkelt barnets helse, trivsel, erfaring, utvikling og læring.
- Personalet veileder og gir teoretiske begrunnelser for valg av metoder og handlingsmåter ved oppfølging av barnet.

Kommunikasjonsverktøy

Her i Kornberget bruker vi **KID plan**. Dette er ett nettbasert samarbeidsverktøy hvor foresatte logger inn med egen bruker. Her vil dere få tilsendt informasjon som temaplaner, ukeplaner, se bilder osv. Her ligger det også årsplan, vedtekter og andre nyttige dokumenter og informasjon. Barnehagens hjemmeside finner du her; <https://kornberget.barnehage.no/>

Samarbeidspartnere

I barnehagen har vi flere samarbeidspartnere som kommer utenfra barnehagen og har en stor påvirkning på vårt arbeide.

Her er noen av dem;

- Sola kommune – oppvekst – førende kvalitetsplaner for alle Sola barnehager
- Barnehuset i Stavanger – kompetanseheving i ledergruppen i personalet
- Barnevernet – dialog – veiledning råd

- Biblioteket
- Helsestasjonen
- PPT
- Kulturskolen – få møte ekte kunstnere og bli kjent med ulike materialer og teknikker
- Videregående skole - bruk av gymsal og at barnegrupper blir ledet av elever i aktiviteter
- Universitetet i Stavanger (UIS) – studenter og veiledning
- Re-Komp – samarbeid med 3 andre kommuner – kompetansedeling og veiledning

Overganger

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn» (Rammeplanen 2017, s.33).

Overgang hjem – barnehage:

Målet: Å styrke samarbeid mellom hjem og barnehage for det barnets beste.

I år kan overgangen fra hjemmet til barnehagen bli noe annerledes for barna grunnet pandemien. Denne tiden kan ha ført til at noen familier har hatt mindre sosial kontakt og barna kan ha fått mindre sosiale erfaringer. Noen barn og foreldre vil da kunne trenge lengre tid i tilvenningen. De foresatte vil være den *trygge basen* i utforskningen av barnehagen. For oss vil det derfor være viktig med et godt samarbeid med de foresatte i tilvenningsperioden.

Slik gjør vi det:

- Barnet skal være i fokus hos personalet med foresatte til stede.
- I samarbeid med foresatte kan vi bli kjent med barnets behov utfra kroppsspråk og signaler. Barnet kan vise andre behov i tilvenningen etter hvert som dagene går.
- Barnehagen vil sammen med foresatte tilpasse hverdagen på best mulig måte.
- Alle barn får en primærkontakt
- Invitere barn og foreldre til kortere besøk i barnehagen
- Dele nødvendig informasjon til foreldrene
- Oppstartsamtale før nytt barnehageår

- Gode rutiner for trygghet og forutsigbarhet

Overganger innad i barnehagen

Målet: er at barna skal bli trygge på sin nye avdeling - på det fysiske miljøet - på de voksne og barna som skal være der. Når barna går fra liten til stor avdeling vil vi ha fokus på at overgangen blir gjort over tid slik at barna blir godt kjent og føler seg trygge. Dette skaper forutsigbarhet.

Slik gjør vi det:

- Gå på besøk på ny avdeling, utforsker rommet og lekene.
- Ta med seg kjente eventyr, rim, regler og sanger
- Personalet skal gi omsorg, trygghet og nærhet, ved å bruke god tid og se hvert enkelt barn
- En voksen fra den nye avdelingen besøker og er sammen barna i god tid før overgangen til ny avdeling
- Legge til rette for at barna skal få oppleve inkludering, mestring og anerkjennelse gjennom lek og samspill.
- Overgangssamtaler mellom avdelingene holdes før oppstart.
- Gjennomfører foreldresamtaler før oppstart.

Overgang barnehage – skole

Målet: Å få en god overgang fra barnehage til skolen.

I Kornberget barnehage har vi hatt 5-års avdeling i flere år. Vi er opptatt av en god overgang fra barnehage til skole, og følger Sola kommunes retningslinjer (se link).

<https://www.sola.kommune.no/f/p1/if977f6bd-451f-42d7-a621-34ab67132127/overgang-mellom-barnehage-og-skole-2017-2020.pdf>

Pilotprosjektet «nærskole» i Sola kommune, består av fire barnehager og en skole/SFO. Målet for dette prosjektet er å sikre likt tilbud til alle 5 åringene i overgang barnehage – skole.

Slik gjør vi det:

- Går på besøk i nærmiljøet der det er en skole
- Har samlinger om det å begynne på skolen
- Temabøker
- Sette søkelys på selvstendighet.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

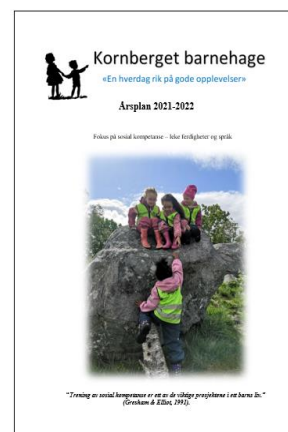
Mål: Årsplanen er et arbeidsredskap som skal virkeliggjøre og dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Den skal være ett styringsdokument for barnehagens pedagogiske arbeid. Dette er ett arbeidsdokument for personalet og en kort innføring for foreldre og andre samarbeidspartnere. Foreldremedvirkningen av barnehagens pedagogiske arbeid ivaretas gjennom samarbeidsutvalget (SU) sin godkjenning av årsplanen. Den gir og informasjon til myndighetsnivå og barnehagens samarbeidspartnere. Årsplanen er dynamisk og følger utviklingen i samfunnet.

«Planlegging og vurdering skal gi personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet, og bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegrupper. Den skal baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling.» (Rammeplanen, 2017, s. 37)

Slik gjør vi det:

- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet ved å beskrive, analysere og fortolke ut fra planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på personalets felles refleksjoner. Faglige og etiske vurderinger skal inngå i dette arbeidet for å kunne lære av egen praksis og utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. (Rammeplanen 2017, s. 38)
- Dokumentasjon synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene.

Barnehagens arbeidsmåter

Målet: Å ivareta barnas behov for lek, læring, omsorg og danning, samt la barna få muligheten til å medvirke på sin måte (Rammeplanen 2017:45). Vi skal skape et robust miljø der voksne er tilstede og gir støtte til barna.

Kornberget barnehage setter kvalitet og kompetanse høyt. Misjonen vår er å gi barna **en hverdag rik på gode opplevelser**. Vi skal gjennom året jobbe hele barnehagen med samme tema tilpasset barnets alder. Dette er et godt utgangspunkt for en felles kultur som tilrettelegger felles opplevelser i lek ute og inne.

Slik gjør vi det:

- For å sikre at vi får jobbet med alle fagområder har vi valgt å jobbe temabasert.
- Gjennom året vil vi få muligheten til å lære mer om 4 ulike temaer over en periode på 3 måneder om gangen.
- Ved å observere og evaluere barna i løpet av året – kan personalet lettere tilpasse ut fra barnets språklige, sosiale og motoriske utvikling.

- Aktiviteter og planer justeres etter dette og gir oss tilgang til viktig informasjon som vi tar med videre i foreldresamtaler og til andre naturlige samarbeidspartnere.
- De voksne er bevisst hvordan de legger til rette for læring og hvordan de skaper et robust miljø hvor barna får utfolde seg og føler seg trygge.
- Barnehagen sørger for kompetanseheving hos personalet.

Digital praksis

Mål: Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.

«Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver sier at vi skal bruke av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.» (Rammeplanen, 2017, s. 44)

Slik gjør vi det:

- Legge til rette for språklig og sosialt stimulerende aktiviteter, eventyr, rim og regler.
- Barna skal få utforske hvordan bruke digitale verktøy til å ta bilder og printe ut. Det samtales rundt prosessen og om motivet med barna.
- Bruke digitalt verktøy til å tilegne kunnskap
- Bruke digitalt verktøy som redskap for kreativutfoldelse og undring.
- Bruke digitalt verktøy både ute og inne som en del av prosessen i det pedagogiske arbeidet.

Barnehagens fagområder og tema

Mål: at fagområdene skal gjenspeile områder som har interesse og egenverdi for barn.

Slik gjør vi det:

- Fagområdene kommer frem i tema beskrevet i egne temaplaner som går over 3 måneders perioder.

Temaene gjennom året:

- Meg selv og kroppen – september - november
- Eventyr og kultur – desember – februar
- Naturen våkner – mars - mai
- Lekemiljø og leketradisjoner – juni - august.

Fagområdene i rammeplanen:

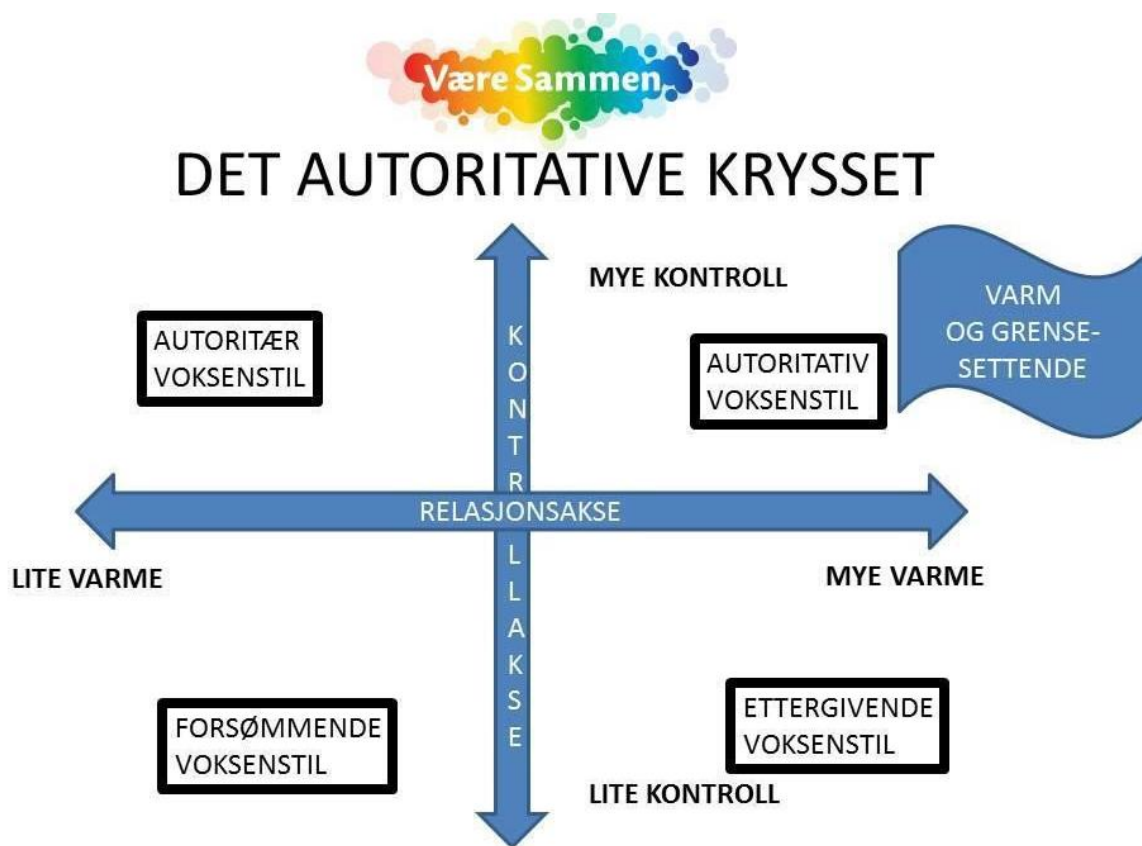
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Vårt syn på voksenrollen

Mål: Å hele tiden å strebe etter å være en autoritativ voksen som er en tydelig, varm og grensesettende. Samt jobbe på systemnivå ved å implementere kunnskap, holdninger og ha et konstant fokus på kvalitet og utvikling til barnets beste.

Den autoritative voksne skal jobbe med relasjonene til hvert enkelt barn på avdelingen. Implisitt vil en da bygge på verdiene inkludering, mestring, anerkjennelse og autoritativ ut fra barnas egne forutsetninger. Den viktigste faktoren i systemet rundt barnet, er den autoritative voksenrollen som balanserer grensesetting (krav) og relasjonsbygging (varme) for å gi omsorg, trygghet og forutsigbarhet. Dette for å styrke det enkelte barnets psykososiale utvikling. (Baumrind, 1981 og årsplan 2020)

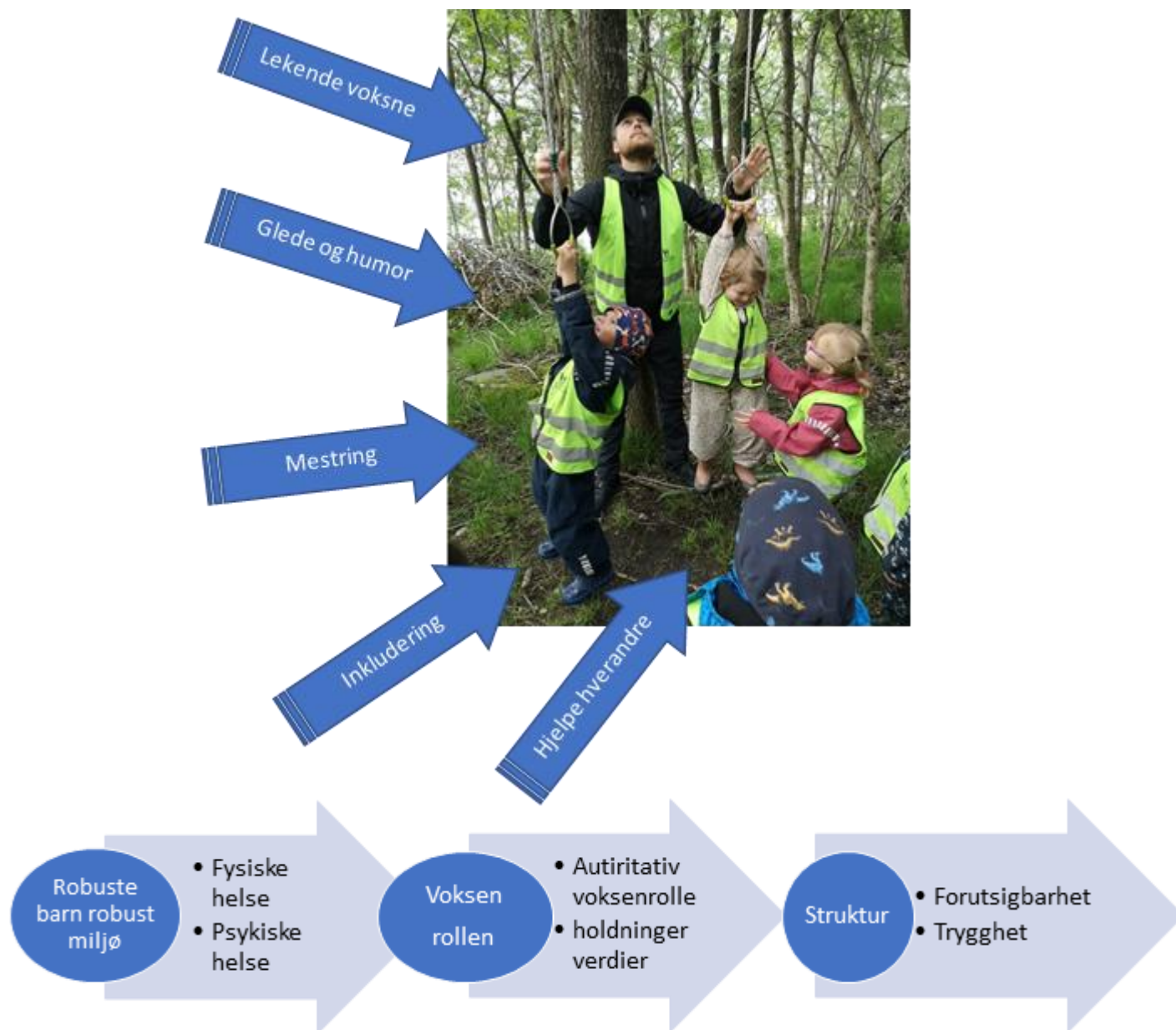
Tre viktige dimensjoner mellom voksen – barn relasjonen (Pianta & Hamre, 2009):

1. Emosjonell støtte: positivt klima, sensitivitet, affektregulering og ta barnets perspektiv.
2. Organisering: gode overganger, forutsigbarhet, regulering av atferd og tilrettelegging av lærings- og lekemiljøet.
3. Støttende stillas: mestring og trygghet (Vygotskji)

Slik gjør vi det:

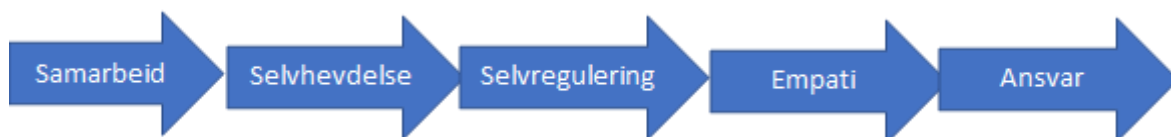
- Kartlegging av de voksnes relasjoner til hvert enkelt barn.
- Dokumenterer og evaluerer gjennom hele året.

- Fokus på struktur og forutsigbarhet, læringsmiljø, sosial kompetanse og mestring.

Sosial kompetanse gjennom språk og lek

Definisjon på sosial kompetanse: «Kunnskaper, ferdigheter og holdninger som bidrar til å mestre sosiale miljøer, etablere og opprettholde sosiale relasjoner og som bidrar til utvikling og trivsel.» (Garbarino, 1985) Elementene i sosial kompetanse:

I Kornberget barnehage skal barna bli møtt med et miljø som stimulerer til sosial kompetanse, ulike typer lek og språkutvikling. Ett miljø som motiverer og engasjerer med utgangspunkt i barnas interesser. En arena for læring og utvikling i et sosialt, lekende og språklig samspill,

både inne og ute. Når barn skal lære, skal det gi mening for dem og skje gjennom sosiale interaksjoner. Barnas utvikling og læring skjer i samspill med andre og påvirkes av det miljøet det er i. Alle barn trenger voksne som vet hvor viktig det er for hvert enkelt barn å utvikle vennskap og sosial kompetanse, derfor er voksenrollen viktig. En grunnpilar for barnets psykososiale utvikling er et mangfoldig, robust og motstandsdyktig miljø, med fokus på gode relasjoner og sosial kompetanse, som også vil forebygge utestengelse og mobbing. Ifølge Rammeplanen (2017) skal alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Forskning viser at det er nær sammenheng mellom språklig mestring og sosial fungering allerede fra 2-3 års alderen. Barn med språklige vansker kan fungere svakere sosialt og har større vansker å komme inn i leken. Det er derfor av stor betydning at voksne i barnehagen er bevisste og har kunnskap om språkstimulering i barnehagen, som også vil fremme robusthet og sosial fungering i lek.

Ifølge rammeplanen (2017) er sosial kompetanse en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. Ferdigheter, kunnskaper og holdninger utvikles gjennom sosialt samspill. En må også snakke om normer og regler sammen med barn og invitere barna til å utforme disse i fellesskap.

Målet er å skape et sosialt kompetent barn, det vil si:

- Utvikler positive relasjoner til andre barn og voksne i barnehagen
- Er positive og blir lettere akseptert
- Kan danne vennerelasjoner
- Fanger raskt opp regler i lek
- Positiv oppfatning av seg selv
- Blir etterspurt og bekreftet i ulike sosiale miljøer
- Sensitivitet, initiativ og positiv gjensidighet

Slik gjør vi det:

- Legge til rette for et miljø som gir rom for vennskap og felleskap.
- Oppretter smågrupper slik at barna får mulighet til å hevde seg selv og bli sett og hørt av de rundt seg.
- Vi gjennomfører kartlegging – pedagogisk analyse ved behov.
- Bruker alle hverdagssituasjoner som arena for arbeid med språkstimulering og sosial kompetanse.

- Personalet er bevisst sin rolle som språklige forbilder og bruker ulike verktøy og aktiviteter for å utvide språket til barna.
- Gi barna mulighet til å erfare et rikt språk gjennom litteratur og tekster.
- Tilpasse etter alder og interesse i temakroker og aktiviteter
- Ha daglige samlinger og høytlesing.
- Bli kjent med symboler og tekst, og tegn til tale.
- Bli kjent med ulike formidlingsmåter av tekst og fortellinger – for eksempel dramatisering og i ulike typer leker.
- Lære tradisjonsleker – som for eksempel regelleker, samt sang og bevegelsesleker.

Struktur og forutsigbarhet – grunnleggende forutsetninger

Mål: Å ha gode strukturer som skaper trygghet, forutsigbarhet og tydelighet.

Strukturer kan forstås som regler, rutiner, prosedyrer, standarder og organisering. En godt organisert hverdag kjennetegnes ved at barna forstår hva slags struktur som er gjeldene. I Kornberget barnehage bruker vi dagsrytme som går igjen i alle avdelinger, fra de minste til de største.

Slik gjør vi det:

- Dagsplan
- Tematavler
- Lik struktur på alle avdelingene.
- Samlinger
- Vi har fokus på gode og tydelige overganger innad i avdelingen, for eksempel fra måltid til ny aktivitet.

Mobbing og utestengelse

Mål: Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til omsorgsmottakere, men også vedsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Definisjon:

«Mobbing er negative handlinger rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og «plager», og at episodene gjentas over tid.» (Olweus & Roland, 1983; Smith, 2005)

Barnehagene fikk 1 januar 2021 en ny mobbelov. (les mer på endringer i barnehageloven (udir.no). Kornberget barnehage er i gang med å utarbeide et eget temahefte og handlingsplan knyttet til mobbing. Rammeplanen (2017) er tydelig på barnehagens ansvar å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Et robust miljø forebygger utestengelse og mobbing i barnehagen.

Slik gjør vi det:

- Kompetanseheving
- Kartlegging av barnas psykososiale miljø - sosiogram
- Pedagogisk analyse
- Observasjon
- Arbeid med miljøet på avdelingen og i gruppe
- Kartlegge voksne/barns relasjoner og barn/barn relasjoner.
- Legge til rette for et godt robust miljø i barnehagen.

Et godt robust (psykososialt) miljø

Slik gjør vi det:

- Forebygger at uheldige samspillsmønstre utvikler seg ved å være til stede med barna i lek og aktiviteter
- Verdsetter barnas egne handlinger
- Voksne med fokus på inkludering og deltakelse av alle
- Kvalitet på samspillet mellom voksne og barn
- Påvirke til positive vennerelasjoner
- Voksne som er bevisste, kloke og sensitive ovenfor barns innspill og initiativ
- Tilrettelegge for et psykososialt mestringmiljø for å utjevne sosiale forskjeller.
- Være lydhøre og sensitive i forhold for å imøtekomme alle barns behov gjennom nærhet i samspill
- Lage gode trygge arenaer der alles stemmer blir hørt (rundt måltid, ute på tur i mindre og større grupper, i samlingsstunder osv.)
- Lytte hva barna uttrykker både verbalt og kroppslig
- Vekke lysten til at barn har lyst til å snakke, fortelle og dele sin indre verden.
- Ha barnesamtaler og barnemøter tilpasset alder for å skape rom for barnas synspunkter og meninger.

Mangfold, likestilling og likeverd.

Mål: Å legge til rette for et kulturelt inkluderende mangfold hvor barna får rom for til egen kulturskaping og opplever glede og mestring..

«Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen og skolen må sies å være de viktigste arenaene hvor vellykket integrering av barn og ungdom kan skje.» (Rammeplanen, 2017, s.9)

Slik gjør vi det:

- Synligjør barnas flagg og språk på avdelingen
- Bursdagskalender med barnas bilde
- Garderobeplass med huset mitt
- Lære å telle på ulike språk
- La barna få tilgang til ulike bøker
- Temabasert samlinger/prosjekter
- Synligjør de ulike tradisjonene.
- Sørge for et inkluderende fellesskap hvor det er rom for åpenhet og nysgjerrighet.
- Skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion, og livssyn.

Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

Mål: Alle barn skal få et inkluderende og likeverdig tilbud.

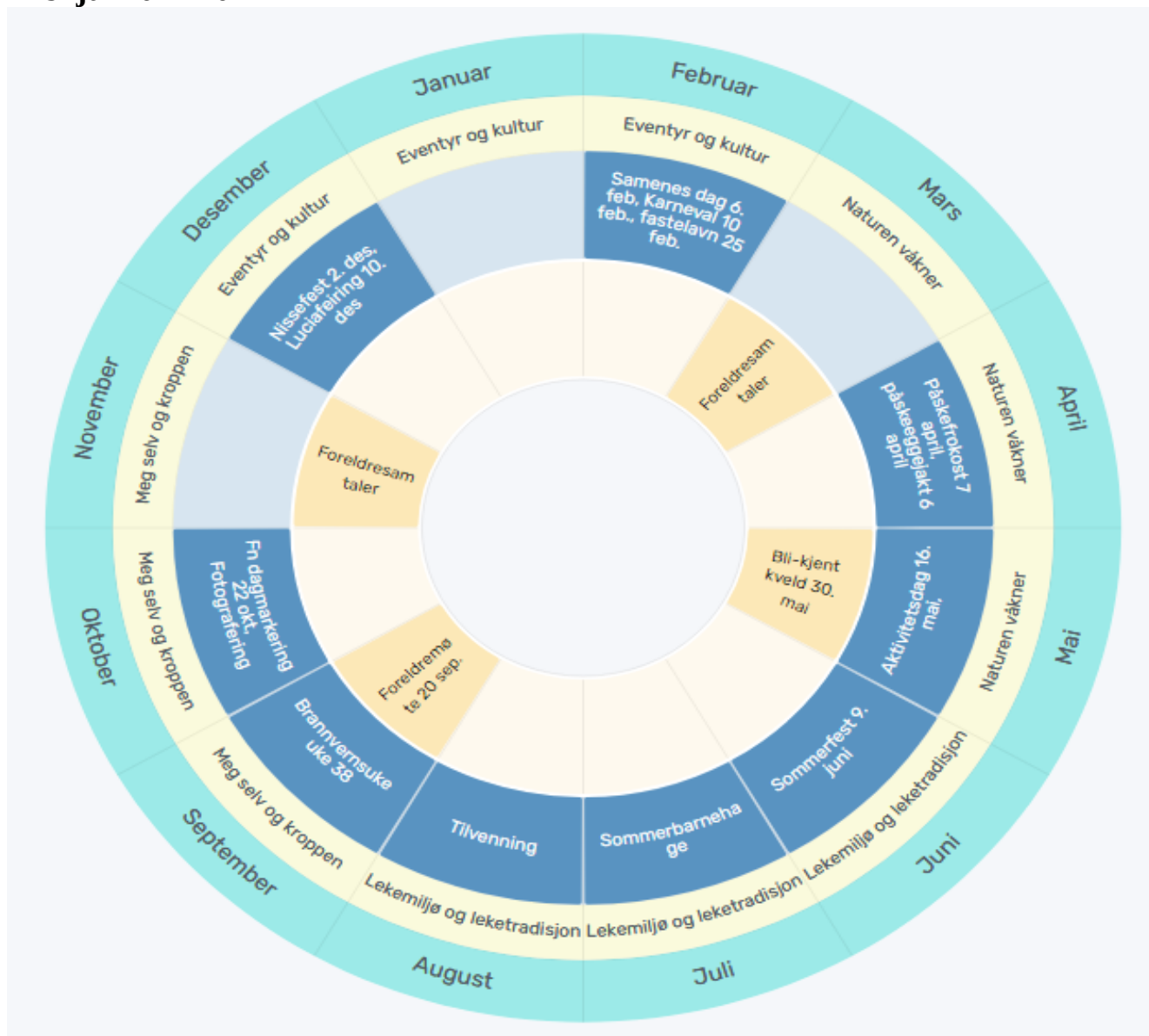
«Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.» (Rammeplanen, 2017, s. 40)

Ved inkludering av barn som trenger ekstra støtte i kortere og lengre perioder, har vi personal som arbeider særlig målrettet og systematisk med inkludering i meningsfulle fellesskap.

Slik gjør vi det:

- Sørge for varierte arbeidsmåter.
- Arbeide målrettet og systematisk
- Inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.
- Legge til rette for barn som mottar spesialpedagogisk hjelp inkluderes i barnegruppen og i det allmenpedagogiske tilbudet.

Årshjul 2021-2022

Planleggingsdager:
2021 16. August
11.-12. November

2022 3. Januar
27. Mai

Struktur og støttesystem

Hva?	Hvorfor?	Hvordan?
Struktur	Forutsigbarhet, trygghet og tilhørighet	• Smågrupper • Overganger • Rutiner • Dagsplaner • Autoritative voksne
Inkludering vs utestengelse og mobbing	Robuste barn i et robust miljø forebygger mobbing og utestengelse	• Handlingsplan mot utestengelse og mobbing • Kartlegging som kan avdekke om barn har utfordringer med samhandling og vennerelasjoner
Sosial kompetanse 1. samhandling 2. selvregulering 3. selvhevdelse 4. empati 5. ansvar	«Det viktigste prosjektet i et barns liv» Mestre sosiale miljøer. Etablere og opprettholde sosiale relasjoner.	• Kontinuerlig trening i hverdagssituasjoner og på lang sikt med konkrete tiltak. • Sette opp klare mål ut fra de 5 ferdighetsområdene. • Instruksjon og samtale • Modellering • Rollespill og lek • Tilbakemeldinger fra andre barn og den voksne • Bilde støtte på veggen • Kartlegging «Alle me» ved behov
Lek- og lærings miljø	«Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.» (Rammeplanen)	• Rammeplanens «skal» punkter om lek og læring diskuteres kontinuerlig på avdelingsmøter for å kunne tilrettelegge på best mulig måte. https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/trivselsveileder/7-Barns-samspill-og-lek/ • Dynamisk kartlegging av leke- og lærings miljøet for enkeltbarnet og grupper
Språkmiljø	Språk og sosial fungering henger nøye sammen. Språk og psykososial utvikling henger nøye sammen. Kvalitetssikring av språkutvikling og sosial kompetanse hos minoritets språklige	• Kartlegging av språkutvikling (TRAS) ved behov • Systematisk stimulering av språklige ferdigheter hos barn i risikogruppen. • Systematisk stimulering av språklige ferdigheter hos minoritetsspråklige

		• Bruk av Språkløyper i endring og utviklingsarbeid i personalgruppen (Lesesenteret) • Bruke digitale verktøy som en metode i språkarbeidet.
Relasjonen voksen - barn	Emosjonell støtte: positivt klima, sensitivitet, affektregulering og ta barnets perspektiv. Sikre at alle barn blir sett og hørt.	• Den voksne skal alltid jobbe med positive relasjoner i et forebyggende perspektiv og i her og nå situasjoner • Kartlegging som kvalitets sikring av voksen – barn relasjonen. (Pape fargeskjema.) • Kartlegging av barns relasjoner med andre barn. («Toget») • Tiltak på system- og individ nivå ihht kartlegging